

MEMORIAL

General Marii Wittek

M. Czyżak założenie koperty 1998r.
A. Rojalska założenie teści 2018r.

Ulceps
Druży teści AK Zagroda, 152-K

AK
Poznań
(Zagroda)

WOJCIECHOWSKA Bronisława
ps. "Bronka"

1000/WSK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

1000/HSK / 152-k / Zaqr.

Wojciechowska Bronisława

ps. „Bronka”

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ k. 2. s. 1-2

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora –

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora –

II. Materiały uzupełniające relację –

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”) –

III/1 – dot. rodziny relatora –

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. –

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) –

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. –

III/5 – Inne... –

IV. Korespondencja –

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł (tzw. „nazwiskowe karty informacyjne”) ✓

VI. Fotografie –

I/1 Relacja własna

Wojciechowska Bronisława (1913-1972) ps. "Brouka"
Relacja opracowana przez Marię Kamińską, Poznań 1998r.
Relacja przesyłana do Fundacji Hanna Kotwicka z Poznania w 1998r.
oryg. K. 2, s. 1-2

WOJCIECHOWSKA Bronisława /1913 - 1972/ ps. "Brońka", nauczycielka. Ojciec jej miał zakład krawiecki. Matce było na imię Wanda. Ur. 9.X.1913 r. w Duisburg-Hamborn w Westfalii. W Niemczech ukończyła szkołę podstawową i Seminarium dla nauczycielek technicznych. Z ramienia Związku Polaków, do którego najprawdopodobniej należeli jej rodzice, została wysłana do Warszawy na studia w CIF'ie /Centralny Instytut Wychowania Fizycznego - obecnie AWF/, który ukończyła w 1936 r. Również z ramienia Związku Polaków została skierowana do pracy jako nauczycielka WF i robót ręcznych do t.zw. "Liceum Raciborskiego" mieszczącego się tymczasowo w Tarnowskich Górach i będącego jedyną żeńską szkołą średnią dla Polek, obywaterek niemieckich. Po wybuchu wojny od października 1939 r. zamieszkała w Pomierzu w rodzinie polskiej razem z jej dawną uczennicą Polegą Misiorny. Na początku 1941 r. skontaktowała się z siostrą b. nauczycielką z Tarnowskich Gór, Elżbietą Zawacką ps. "ZO", kurier "Zagrody" przy KG AK. "Brońka" została sprzątaczką i włączona do szeregów służby kurierskiej AK. Kilkakrotnie sama przesyłała meldunki do Berlina, a później skontaktowała "ZO" ze swoją koleżanką, Polką, Stefanią Momoń stale mieszkającą w Berlinie. W jej mieszkaniu założono nową placówkę przekadrikową o krypt. "BARYKA". Przez tę placówkę przekazywane pocztą do Londynu via Sztokholm. Na początku 1942 r. kiedy usługi "Brońki" nie były już "Zagrodzie" potrzebne przeszła do powstałej siatki wywiadowczej kierowanej wtedy przez Marię Marszałkowską ps. "Wanda". W tym okresie "Brońka" pracując w DWA /obecnie H. Cegielski/ miała możliwość dostarczania różnych meldunków z zakresu przesysłańbrojeńowego wroga. Po zdekonspirowaniu siatki została aresztowana

6.V.1943 r. i do 10 listopada tegoż roku więziona w
postulskim Polizeigefängnis przy pl. Wolności. Po śledztwie
przez gestapo w Domu Żołnierza została wraz z całą grupą
wywiadowczyń przekazana Trybunałowi Ludowemu /Volksgerichtshof/
w Berlinie gdzie miała być sądzona za zdradę kraju. Śledztwo
zakończono pod koniec marca 1945 r. i rozprawa nie zdążyła
się odbyć. "Bronka" została uwolniona przez wojska amerykań-
skie i wróciła do rodziny w Hamburg. skutek nagłej śmierci ojca
postanowiła nie opuszczać matki. Po kilku latach podjęła stro-
wą pracę w szkolnictwie w zakresie swego wykształcenia
Zmarła w Hamburg w 1972.

Bibliografia:

Helena Lech i Edward Osmańczyk, "Polacy Spod Żelaza Rodła"
str. 103 i 246/47

"By nie odessy w mrok zapomnienia. Udział Kobiet w II Wojnie
Światowej". Marian Woźniak, "Dziennik Wielkopolski"
Książka i Wiedza, Warszawa 1976 str. 164

Elżbieta Zawacka, "Raciborscy w Służbie Zagranicznej i
czności Armii Krajowej". Śląski Kwartalnik Historyczny
"Sobótka" 1984/3

Artur Czubiński, Zofia Szymankiewicz, "Korwacja Wielkopol-
ska" 1939 - 1945. Krajowa Agencja Wydawnicza Posań
str. str. 31 r. 1938

Mano Kaniowski

T. 1000/WSK/152-K/ Zegr.

AK
Poznań
(Legradu)

WOJCIECHOWSKA Bronisława

ps. Bronka

"

121

Wypisy ze źródeł "nazwiskowe karty informacyjne"

i

J. 1000/KSK

AK
Poznań/
zeigr.

^{††}
WOTCIECHOŃSKA Bronisława
ps. Brońka'

Murezycka WF "Studia układowe" w W-wie
w 1936r. Skierowana do pracy do t.z.u. "Liceum
Reciborskiego" w Tarnobrzegu.
Po wybuchu wojny 1939r. zamieszkała w Poznaniu.
W 1941r. zaprzyjmożona do konspiracji. Kontakt
z siecią układową. Współpracowała z Henryk Sierżakowską
ps. Wieroka. Dostarczała różne meldunki z zakresu
przemysłu zbrojeniowego w kraju. Po zdekonspirowaniu
sieci została aresztowana 6 V 1943. Wpiszona w Posenach
przy pl. Wolności, potem w Berlinie. Uwolniona przez
wojsko amerykańskie 4 1945r. zob. rel. J. 1000/ndk

A. Rej 2018.

i

WOJCIECHOWSKA BRONISŁAWA

W latach 1940-42 w jej mieszkaniu
w Poznaniu "Zb" mieta punkt nalegawy.

Zob.:

T Ochendel Dominik, M-41/Zagr.

R. Sec. 99

i

Zachód

WOJCIECHOWSKA BRONISŁAWA
ps. „BRONKA”

Przewodząca punkt kontaktowy na
odwisku „Zachód”

Zob.:

T: Odenaczenie Zagrody J/12

P. Sec. 99

4e koperty 1998. M. Czapla

Zagroda
AK
Poznań

WOJCIECHOWSKA Bronisława

ps. "Bronka"

1000/WSK
10

WOJCIECHOWSKA Bronisława

Wojciechowska Bronisława

